

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam Ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

Manőverezés.

A mikor Magyarországon a hatalom eltöltja a nemzeti küzdelemnek vezéreit attól, hogy a haza sorsa fölött tanácskozássra gyűljenek, a mikor gondolatainkban megrendszabályoz és elkozza lapjainkat — lehetetlenné teszi népgyűléseinket és fegyverrel assistál hazafias ünnepeink mellé — ugyanekkor ez a hatalom nem állja — hogy ocsmány iratkrá brosurák és kalendáriumok mögé bujva, izgasson a nemzeti küzdelem vezérei ellen, főleg izgasson az ország arisztokráciája ellen, mely ebben a küzdelemben velünk, a nemzettel van!

A legutóbbi napokban hagyta el a nyomdát, „Krisztoffy József politikája és egyénisége” című egy füzetecske Füzesy Kázmér tollából. Az emberben szinte önkéntelenül előtökölódik a kérdés, miként lehetséges az, hogy van Magyarországon nyomda, vannak magyar munkáskezek, melyek szolgálataikkal közreműködnek a hatalom ellőle manőverezéseiben!

A *türmegeyi kiskirályok* — mondja ez a füzetecske — nagyon jól tudják, hogy Krisztoffyól nem a hazát kell félténi, hanem azt az ő osztályuralmukat, a melynek keretein belül már évszázadokon keresztül éreztetik hatalmukat és befolyásukat elevenek és holtak fölött!

Fel kell emelkednünk mostani küzdelemünk-

nek a magasaiára, hogy megérthessük ezt a kétségbeesett hadakozást! Kik tulajdonképpen ezek a *türmegeyi kiskirályok*? Logikusan csak Krisztoffyunk és be nem installált főispánjaira, vagy biztosaira gondolhatunk!

Mi részünkről hálát adunk a Gondviselésnek, hogy azok a bizonyos évszázadok, melyekben a türmegeyi kis királyoknak nevezett arisztokratia a nemzetelő idegen fény melegében sűtkérezve, hatalmat elevenek és holtak fölött — hogy ezek a gyászos évszázadok szerencsével elmúltak — hogy *ma a magyar arisztokráciának színe-java a nemzetért, annak jogaiért él és hal!*

Ugy állítja oda ez a füzetecske Krisztoffyt, — mint a népgogoknak egyszerű, de elszánt harcosát, mint az igazi államfértit, a ki a választói jog reformjának a kiútdőterre dobásával — új korszakot nyitott meg a magyar történelemben!

A ki előtt az eseményeknek egymásutánjai világosan állanak, tisztában lehet nagyon azzal, hogy az egész választói jog reformjának kérdése, annak proklamálása, törvényjavaslattá történt kidolgozása nem volt egyéb a kormány részéről manővernél, melylyel meg akarta gyozni a koalíciót — s megtevesztetni az öntudatra ébredt nemzetet!

Mert ha annyira szíven viselte Krisztoffy és kormányja a választói jognak kérdését — kér-

dezzük, mért nem lett foganatja a koalíció többrendbeli alkudozásainak? Jelesen pedig mért nem lett elfogadva a koalíciónak amaz ajánlata, hogy katonai követeléseit a nemzetnek újabb döntéséig felfüggeszti, addig pedig széles alapon kidolgozza a választói jog reformját!

És bár „in expressis verbis” a népgogok kiterjesztése mind benne van a koalíció programjában — azért a koalíció nem fél, nem retteg annyira annak a szörnyű látománynak a megvalósulásától, melyet *Füzesy a falra fest!* A koalícionál pártok zömének, a függetlenségi ártanak programjában benne volt a választói jognak kiterjesztése már akkor, a mikor az Krisztoffy agyából még ki se pattant! Benne volt mondom — s annak integráns részét is fogja képezni!

Kemekül működik közre ebben a manőverben néhány idegen nyelvű napilap is. A kormány és sajtóirodája elkövetnek mindent a külföldnek a megtévesztésére.

A mostani harc nem egyéb, mint a népgogokért küzdő király harca az osztály parlament védő oligarkia ellen.

Ilyeneket terjesztenek kifele. És mi kérdezzük, hol van Magyarországon az a politikai párt — mely a nép szocialis érdekeivel nem törődik. Vagy talán a *néppárt* a szövetségi eszmének propagálásával, — a ker. szocialis elveknek terjesztésével — nem a népgogokat szolgálja?!

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Utazás Tonkingba.

Írta s a Vízivárosi Káth. Kör márc. 11-iki estélyén felolvasva:

PÉNZEZ JÓZSEF,

okl. mérnök, volt francia legiónárius.

(Folytatás.)

Az asszonyok szópóra tereferéje, az árusok kiáltásai, az innen-onnan felhangzó, semmitmondó ártatlán káromkodások, mint „te kutya”, „te marha”, mindez egy zümmitógó vásári melodiába olvad össze, a melybe az utca végeről egyszerre egy disszonáns hang vegyül: „Ka ja faa!” „Ka ja faa!” Nemsokára felbukkan az erélyes hang tulajdonosa is, egy pohos kínai, kétes fehér színű, térdig érő nadrágban, felgombolt vitézkötéses kabátban, a fején méteres átmérőjű bambusz nád kalap, vállán a hagyományos bambusz nádru, a melynek mindegyik végén egy-egy hatalmas deszkaszakrény lógg alá; az egyik valóságos konyha, benne az izzó parázs felett, párolgó ételek; a másik élesztár és fáskamara: az a mozgó konyha.

Valaki megkivánja a husvagdalékkal behintett rizslepényt, a szalonnadarabokkal bélelt rizsgombócot, vagy az aludt liszndörvébe szeletelt főtt disznósívet, mire a kínai ott helyben leteszi válláról a konyhát, az élesztárból apró csészikét, evőeszközül két papálkát szed elő és udvariasan kiszolgálja a meztlábos vendőt.

Nem a vevő megszólásaképen mondom, hogy meztlábos — távol legyen tőlem — hiszen meztlábos ott mindenki a bivalylegeltető gyerektől a királyig; azaz hogy mégsem egészen, mert

a magára valamit ado városi urasszony, meg a tanulabb osztály az utcán lakkapucsuban jár.

Nem egészen felesleges divatunk itt ez a két krajcáros legyczó: a bivalhaton hentergő póre gyerekek, a hiányos öltözeti halasznak, a szántó embernek, az utcai gyümölcsös kofának, meg a selyemhímzéses ruhákban járó mandarinoknak egyformán nélkülözhetetlen. A napernyő nemkülönben.

Kontyba csavart, hosszú, asszonyos hajuk a férfiakat is védik némileg a nap tüze ellen, de azért elkél az az ernyőszertű nagy kókuszpálma kalap s e fölött még a napernyő is.

Odább az utcasorban egy theaház látható: a keskeny, emeletes épületek között egy bambuszfonatu, kívül úgy a hogy, sárral becsapkodott pálma levéllel letakart, ütött-kopott viskó. Nincsenek rajt öt méteres tükörablakok, nem állnak benne fényes márványasztalok; az itt a fő, hogy thea legyen benne, meg rizspálinka. De van is ám benne vendég!

Ott ülnek szép sorban a fapadokon, a theaház egyetlen bambuszasztala körül és isszák a ket nemzeti italukat: a theát, meg a rizspálinkát.

Mi magyarok azt hiszem, egyikbe se lennének szerelmesek.

Theájuk, vagy mint ők nevezik a „tyá viz” (nuok tyá) egy csepp kis theával kevert langyos víz; se cukor, se rum, se citrom nincsen benne.

Az ilyen helyeken árult rizspálinka nekünk szinte élvezhetetlen, roppant erős és kellemetlen szagú.

Az elsőosztályú rizspálinka már közel jár a mi törköly pálinkánkhoz; a módosabbak ezt Kryzanthémum, vagy lótusz virág lőzetével szokták illatozássá tenni; ősszel a Kryzanthémummal,

tavasszal lőtuszvirágzárkor, a rendkívül kellemes illatu lőtuszvirággal.

Nagyon sokféle váltópérez fordul meg ebben a theaházban. Kisebb összegeket a szápekkal (tien) fizetnek, egy közepén kilyukasztott krajcár nagysága, vékony cinklemezzel, a melyből 20 darab ér egy magyar rézkrajcárt.

A kevés értékű szápeknél sokkal elterjedtebb a franciák kínai felhárral ellátott gyarmati pénze, a mely kb. akkora, mint a mi régi négykrajcárosunk, asakhogy vékonyabb valamivel; értéke 1½ krajcár. Ugyszintén forgalomban vannak az angolok elő-indiai, hong-kongi, Berneő szigeti pénzei, a kínai, japáni kisebb pénzek s a mexikói ezüst piaszterek.

Az alig 3—4 méteres homlokzatu emeletes házikók földszintjei üzlethelyiségek, nagyobbára a nagy családú, élelmes kinaikak, de találunk ott annamita asszonyokat is; ezek porcellánt, szöveteket, ruhaféléket, selymet, gyermekjátékokat, tusokat, vallásos célra szolgáló eszközöket és tárgyakat árulnak.

Valahonnan nagyon messziről megszólal az esti 7 órák jelző nagy dob; belevágjuk magunkat egy emberkomfortábhá és elhajtunk valamelyik annamita színházhoz: 7 órakor kezdik az előadást. A merre csak elhaladunk, egy virágos kert az egész város; nem kontárkodó kertész munká, hanem maga az őstermesztet. Az utak mellől, a kertekből, a pálmaleveles háztetők mögöl csodálatos fák bólogatnak felénk, a házak előtt paraszas gyanta pálcák égnek, az utcákon lampionos, doboló kis gyerekek, a levegőben szokatlan muzsikaszó, ópium füstje. Ilyenkor, mikor az embernek a sok látni való között annyi, meg annyi kérdezni valója volna, ilyenkor értjük csak felfésszel, hogy mit ér az, mikor a fiakkeros ló is beszélni tud. (Folyt. köv.)

Mai lapunk 4 oldal.

00000185

A koalíció álmodik — mondja a német lap — ha azt hiszi, hogy a jelenkor vakító világosságában, a midőn a statisztika a legelrejtettebb rugókat is felderíti — az országot ismét át lehet alakítani *deszentrí uralomná* — juratus vármegyéké. Ezek tiszteletreméltó emlékei a történelemnek, de a *néppolitika* tartalmát az ilyen csálók képek ki nem merítik.

Az ember szinte restelkedve írja le, a mit Maró Gergely uram állít a kalendáriumban. Tisza Pista p. o. azért bukott meg, mert a szegény nép között földet akart kiosztani, de a grófok meg a bárók nem engedték! Valamivel diplomatikusabb Maró uramnak az a gondolata, hogy a koalíció azért nem juthatott kormányra, mert nem akarta törvényre emelni azokat a népjogokat, melyeket a király követelt.

Egyébként reprodukálhatatlanok azok a díszes jelzők, a mivel ez a kalendárium illeti a koalíció vezéreit.

Nekünk mindezekre az a megjegyzésünk, hogy a néppolitika tartalmát iratokkal kimeríteni nem lehet, másodsor ezekkel ma már senkit állásában megtevészen nem lehet, harmadszor a néppolitika tartalmát csak egy olyan kormány meritheti majd ki, aki azért komolyan és igazán lélekszedik.

Egyet elérhet velük! Hatalmába keritheti a szocialista és nemzeti szenvedélyeket a felső rétegek ellen.

Am a nemzetet, mely kitartott vezére mellett Széll Kálmán passiv resistenciájában — Tisza erős kezében — nem fogja megtántorítani Kristófiinak néppolitikája sem.

Ennek a nemzetnek az élen küzd ma az arisztokrátiának színe-java!

K. J.

UJDONSÁGOK.

— **Megyéspüspökünk Esztergomban.** Dr. Prohászka Ottokár 22 éven működött a primási városban. Az éveken ezen hosszú sora a szeretetnek elszakíthatatlan aranyzávalával kötötte hozzá a város lakóit, kik boldogoknak tartották magukat, hogy Prohászka Ottokárt magukénak mondhatták. A püspököt is a fejlehetetlen emlékek sokasága fűzi apostoli munkájának ezen színteréhez s új állásában is megemlékezve róla, a mult héten felkereste Esztergomot, a mely látogatásról így ír az *Esztergom*:

Az idők változnak, Esztergom apostolára is magas, díszes méltóságot hoztak, de azért *Prohászka Ottokár* a régi maradt közvetlenségében, most már kétszeresen „apostoli” egyszerűségében, de egyszersmind a lelkek vezetési művészetében. Lelki gyakorlatival az idén is felvilányozta Esztergom urai- és hölgy-közönséget. Egyszerre tartott a kath. körben és a vízvárosi zárdában lelki gyakorlatokat. A kath. kör nagyterme mind a három napon zsúfolásig megtelt s ami most már rendes: másvallásbeli urak is gyönyörködtek az ujkori Pázmány mélytudományu és stilsztikailag perfekt előadásában, melynek témája az idén az emberi lélek értéke és művelése volt. A hölgyek lelki gyakorlatára csak joggal lehetett bejutni, mert a helyiség, sajnos, szűk volt az összes jelentkezők befogadására.

— **Fejérvármegye rendkívüli közgyűlése.** Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. Miután a megyének jelenleg sem főispánja, sem alispánja nincsen, a közgyűlésen a vármegye főjegyzője elnököt. Egy időre azonban, amikor az ő nyugdíjkerényéről volt szó ő is elhagyta az elnöki széket, amelyet az ügy letárgyalásáig dr. Hattyufy Dezső árvaszéki elnök foglalt el.

A szép számban megjelent bizottsági tagok sorában ott voltak: Gyapay Pál, dr. Horváth Gyula, Koller Pál, gróf Zichy Aladár volt orsz. gyűl. képviselő, továbbá gróf Cziráky Antal, gróf Nádasdy Tamás stb. A közgyűlés legfontosabb mozzanatait báró Fiáth Pál volt főispánnak és Fejérvármegye két derék tisztviselőjének Szűts Artur főjegyzőnek és Heinrich Lajos tiszti főjegyzőnek elbucsztatása képezte.

Miután Szűts Artur főjegyző, mint elnök a közgyűlést megnyitotta, Balassa Sándor tb. főjegyző bejelenté, hogy báró Fiáth Fál főispáni állásától felmentett. Szűts Artur indítványozza, hogy a távozó főispán működése jegyzőkönyvileg örökítessék meg és hogy őt egy küldöttség útján hívják meg a közgyűlésbe, hogy a törvényhatóság bucsut vehessen tőle. A bucsubeszéd tartására gróf Zichy Aladár kérését fel. A küldöttség tagjai gróf Cziráky Antal vezetésével Balassa Sándor, Kovács Sándor, Nádasdy Tamás gróf és V. Végh István voltak.

A közgyűlési terembe lépő főispánt éljenzés fogadta.

Gróf Zichy Aladár a következő szavakkal bucsuzott a volt főispántól a törvényhatóság nevében.

Nekem jutott az a szerep, hogy távozásod alkalmával én bucsuztassalak. Ámbár — a körülmények nem engedtek — hogy főispán-ságod alatt a megyei élet politikai vezetésében részem kivégyem. Fáj a bucsu, de főképpen akkor kétszeresen fáj, ha attól kell elválnunk, akit szeretetünk övez. Ne borítsa elmenet és ne is foglalkoztassa e percben a pártfogolás, hanem a te tevékenység s buszánk tekintünk vissza tetteken gazdag közigazgatási tevékenységedre és arra a munkálkodásodra, a mely téged vezérelt. Egy jobb jövő reményét kell éreznünk e válságos időben, amikor te megválsz állásodtól s ugy a későbbi időkben, mint mai szeretettel gondolunk munkálkodásod emlékére.

Báró Fiáth Pál volt főispán a meghatottságtól remegő hangon a következőkben válaszolt:

Tisztelt Uram! Önök tanui voltak annak, hogy e teremben mindig megállottam helyemet. Az önök felfogása az enyém is volt: a hazaszeretet. Talán ha másokkal nem is egy uton haladtam, de a végcél egy volt, egy eszmében összpontosult. Válságos idők előtt állunk. Ködösnek, nagyon ködösnek látom a láthatárt. A korona drága követi, melyek mindig fenyit sugároztak hazánkra, most elhomályosodtak és csillogásuk a ködön át nem hatol. De azt ne felejtjük, hogy az alkotmányos élet újból visszatér. Nekünk kell az alkotmány, mert e nélkül állami létünk fenn nem állhat semmiféle formában.

A volt főispán törvényhatósági tagok éljenzése mellett távozott a közgyűlésből.

Gyapay Pál a váli kerület volt orsz. gyűl. képviselője beadványt intézett a törvényhatóság-hoz, hogy a vármegyének van-e kijelölő választmánya, miután erre a május hóban megjelentő választásoknál szükség van.

Balassa Sándor tb. főjegyző bejelenté, hogy a kijelölő választmány fennáll és annak tagjai 1901. óta Károly János, Farkas Gyula, gróf Zichy Jenő választás útján, gróf Cziráky Antal, Tallian Vilmos és V. Végh József pedig főispáni kinevezés folytán. A válasz tudomásul vétetett.

Sárosi, Szolgagyehaza és Szentágota községek 1906. évi költségvetései, továbbá Bodajk, Söréd és Nagyveleg községek pénzüri számvadásai tudomásul vétettek.

A közgyűlési tárgysorozatban most Szűts Artur főjegyző nyugdíjaztatás iránt beadott kérvényének tárgyalására került a sor. Az elnöki széket Hattyufy Dezső dr. árvaszéki elnök foglalta el. A közgyűlés Szűts Artur kérelmének helyt ad és nyugdíját a nyugdíjválasztmány ajánlatára 37 évi és 4 hónapig szolgálat után évi 6000 koronában állapítja meg. A távozó főjegyző érdemeit Kenessey Gyula méltatta szép szavakkban. Indítványára a közgyűlés Szűts Artur érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja.

Ugyancsak elfogadta a közgyűlés Heinrich Lajos tisztifőjegyzés hasonló kérelmét akinek nyugdíját évi 4400 koronában állapította. Heinrich Lajos érdemeit Gyapay Pál indítványára szintén jegyzőkönyvbe iktatják.

Özv. Sárközy Kázmérné nyugdíja 450 koronában állapított meg.

A rendkívüli közgyűlés déli 12 órakor ért véget.

— **Gróf Batthyányi Lajos beszámolója.** Gróf Batthyányi Lajos a bodajki kerület népszerű volt országgyűlési képviselője vasárnap délután beszámolót tartott választói előtt Lajostelepi birtokán. A beszámoló mintegy 500 választó jelent meg a kerület minden részéből. Gróf Batthyányi Lajos hosszabban vázolta a politikai helyzetet és végül annak a reményének adott kifejezést, hogy az ország alkotmányossága nemsokára helyre lesz állva. Utánna Gróf Széchenyi Viktor beszélt. Bizik abban, hogy a képviselőválasztásokat április 11-én kiírják, mert ellenkező esetben esku-szegést követnének el. A kormánynek a célja az, hogy többszöri házfelosztással kimerítse a választókat úgy mint a jelölteket. Arra kéri a képviselőket, hogy tartsanak ki továbbra is gróf Batthyányi Lajos mellett. Gyapay Pál volt orsz. gyűl. képviselő összetartásra buzdítja a választókat, mert összetartásban van az erf. V. Végh ifj. gróf Károlyi József szözlét fel, aki gróf Batthyányi Lajosné, mint a tulipán-mozgalom kezdeményezőjét éllette. A beszámoló után gróf Batthyányi Lajos megvendégelte választóit.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik bold. emléktü jó édes anyánk elhunyt alkalmából részvétüket nyilvánítani, ravatalra koszorút helyezni s fogataikat a temetés tartamára rendelkezésünkre bocsájtani szívesek voltak, soha meg nem szűnő hálás köszönetünket. Szekesfehérvár, 1906. április hó. *Siposs család.*

— **A Szent György kórházról.** Emeltettük már lapunkban György a Szent György kórház betegápolói, az irgalmas r. apácák elhagyják a kórházat s másutt fogják teljesíteni a keresztény irgalmasság anyiszor magaslatát cselekedeteit. Távozásuk a jövő hónap 15-én fog megtörténni abból a kórházról, a hol hat éven át annyiak dicséretére és megelégedésére, annyi fájdalom meg enyhítésére munkálkodtak. Helyüket világi ápolók fogják elfoglalni. De csak egyelőre! Addig, míg a Szent Keresztől nevezett szerzet kellő számban ápolót tud a kórház rendelkezésére bocsátani. Az apáca ápolók működésének egyik dicsérete az a nagy ragaszkodás is, a melylyel a betegek hozzájuk viseltetnek.

— **Tomm Béla hangversenye.** A zene barátainak nagy élvezetben volt részük vasárnap, f. hó 1-én a szt. István teremben, a mely dacára az előhaladt szezonnak, színi megelt előkelő közönséggel. A mindvégig érdekes és változatos műsor megnyitó számát Kallnak, a legújabb kor egyik legkvalitív zeneszerzőjének „Szép molnár-nő” című vonós négyese képezte, melyet Tomm Béla, Fricsaj Richard, Hermann Ede és Vojtechovszky József adtak elő. E kedves szerzeményelve van eredeti sajátosságokkal és mesteri tudja megzenésíteni a gondolatot, a melynek testet kívánt adni. Hallani véltük az I-ső részben a szerelmes ifjunak a szép molnárnőhöz intézett csödszavait, a molnárnő lágy hangját, mely reményt önt az ifju lelkébe, a III-ik részben felismertük a malomnak zakatolását, az ifju szerelmi vallomását, a melyre a molnárnő oly meghatóan válaszol s az utolsó részben hallottuk a nyugtalanságot, a mely hol mélységesen bánatos, hol szilaj kitörésekben nyilvánul. A derék vonós négyes társulat kitünően oldotta meg nehéz feladatát megkapóan megrögzötven hangokban a szerző intencióját. Különös dicséretet érdemel a szerénységével rokonszenvet keltő új gondolkás Vojtechovszky József. Benne a vonós négyes társulat kitünő erőt nyert, mert technikai készlettsége mellett *krisztálytisztasággal* is játszik. Az előadott művet teljes szépségében élvezhettük, mert a gondonka hangjai diszkrétan beleilleszkedtek az ensemble-ba s csupán ott léptek előtérbe, a hol az ügyes szerző azt kifejezetten kívánta így pl. a vallomásban. Őszinte óhajunk, hogy a vonós négyes társulat jelenlegi összejáratásában minél gyakorabban lépjen a nyilvánosság elé, hogy minél sürűbben legyen részünk a zeneileg képzet s intelligens uri ember élvezetes játékaiban. A quartett többi szereplőit sokkal jobban ismeri a közönség, nímsem, hogy őket külön ki kellene emelnünk. A műsor második számát képezte Major Sonatája, melyet Schwarzbach Flóra és Tomm Béla adtak elő. E sonata érdekességénél fogva mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Schwarzbach Flóra ezuttal is kitűnt a

nála már megszokott brillans zongorajátékával s perfekt technikájával, melynek csillogtatására a szerző, a ki maga is zongoraművész, neki bő alkalmat nyújtott; ugyanezt mondhatjuk Tomm Béláról. A sonátát követte Sziráky Dóra az országos zeneakadémia tehetséges növendékének éneke. A rokonszenves fiatal lányka egész tárházát nyújtotta a szebbnél szebb zeneszerzeményeknek, melyekkel a hallgatóságok lelkesedésre ragadta. Az olasz nyelven énekelt Marcello: „Quella fiamma és Pergolese „Se tu mámi,” valamint Gounod francia és Tschajkovszky Hubay magyar műdalokban kellemes tömör mezzosoprán hangja szépen érvényesült s ügyes előadási képessége őt szép jövőre praedestinálják s mesternőjének Abrányinének büszkeségévé fog válni. Kivánjuk, hogy a serdülő művésznőnek a mostanihoz hasonló fényes sikerei minél gyakrabban legyenek.

— Az éneket követte Kalteneckert Ilonka pompás zongorajátéka. Raff „Polka de la reine” precíz szabatos előadásával kimutatta, hogy hangszerét feltétlen biztossággal kezeli. Úgyes játékát riadó taps követte, minék folytatnivaló s mesternőjének Padczewszky Menuettjével kedveskedett a közönségnek. A programmi 5-ik számát Tommi Béla töltötte be, előadván Drlla cseh zeneszerző Souvenir és Serenadeját. E két bájos szerzeményt oly megérettéggel és bensőséggel játszotta el, hogy a szűnni nem akaró tapsnak engedve utóbbit megismételte. A hangverseny befejező számát képező Hubay ábránd alkalmat nyújtott Tomm Bélának az ő megismosodott művészetét közönségünknek újlag bemutatni s vele művészi sikereinek számát szaporítani. Tisztelői egy virágból készített díszes lanttal tüntették ki a művészt hálaükukat lerovandó a nyújtott művelésért.

— **A jótékony négyelet** 1906. évi január 1-től április 1-ig 146 szegény közötti rendes segélyként kiosztott 1204 koronát, rögtöni segélyre pedig 671 koronát.

Értesítés. A „Vörösmarty Körben” f. hó 6-án pénteken d. u. 6 órákor Dr. Lausehmann Gyula „Fül és hallás” című felolvasását folytatja és befejezi. Erre, valamint a felolvasást követő társasvacsorára a kör minden érdeklődőt szívesen lát és tisztelettel meghív. Székesfehérvár 1906. ápril hó 2-án Vértessy József igazgató.

Ipartestület közgyűlése. A székesfehérvári Ipartestület vasárnap délelőtt 10 órákor tartotta közgyűlését a tüdőoltó őrtanya tanástermében Say Ferenc elnökletével, dr. Saára Gyula ipartestületi ügyész jelenlétében. Miután Kirisits Bódog ipartestületi jegyző felolvassa az elnöki jelentést, betereszti az 1905. évről szóló zárszámadást. A közgyűlés elhatározta, hogy a Székesfehérvári Ipartestület belép az Ipartestületek Ország. Szövetségé-be. Az 1906. évi költségvetésnél szintén Ungvári szólal fel és a szállók ügyét kéri rendeztetni. Miután ez az ügy az előjáróság hatáskörébe tartozik, ez kérését fel az ügy szánására. Az ipartestületi előjáróságba új tagokul megválasztottak: Gerwein Mihály, Havranek Antal, Hirschhorn Sándor, Kolmann József, Lhotka István, Lutter Ferenc, Nyitrai Pál, Papp Károly, Péte Gyula, Schreindorfer Ferenc, Stöger Péter, Süveges Péter, Wittwindsch József.

Megszűnt sztrájk. A Felmayer kékfestőgyár napszamosainak tíz napig tartó sztrájkja hétfőn reggel megszűnt. A sztrájkoló munkások elfogadták a gyár adott kedvezményeit.

— **Műkedvelői előadás.** A munkások rokkant- és nyugdíj egylete saját pénztárának gyarapítására pompásan sikerült előadást rendezett vasárnap este. A kritikus nem a szigorusag pápaszemén át szokta szemlélni a műkedvelők előadásait, mégis ennél az előadásnál kétszeres örömmel jegyezzük meg, hogy a rendezés színházlátogatók is annyi élvezetet találtak benne, a mennyivel sok Micsey-előadás sem ért fel. Először is a darabválasztást dicsérik meg. Derék dolog. Egy töröl metszett, igazi magyar darab, tele izzó hazafisággal, tüzzel, bájos, megindító momentumokkal. Ez kell nekünk, ilyen játsszanak a műkedvelők, ne énekes vígjátékokat, a melyekben sem az ének, sem a vígság nem érvényesül. Tóth Kálmán Dobó Katicájához négy öt jó alkítás kellett. Ezeket megtalálták, még pedig nagyon szerencsésen — s most büszkén dicsékedhetnek a sikerrel, a közönség megnyert szempattijával. A címszerepet, Dobó Katicát Bozsák Manka játszotta. A pattogó tűz nem hányja jobban a sziporkát, mint a hogyanan tele láttuk. Csupa jókedv, csupa élelenség volt a játék s mégis minden tulzástól menten. A mellett az érzelmes jelenetek is teljesen kielégítő voltak. Partnerét, Magyaródi Janost (Balassa Bálint) volt már alkalmunk megdicsérni. Most csak szaporította babérait. Alkalmasabb, rokonszenvesebb alakot emel a kekszenné, fekete haja szép szal legénynek kevesse se találtak volna ehhez az érzelmesen szép, poétikus szerephez. Ki is vívta magának a tapsot rangosan. Verbay Albert, mint Dobó István teljes tetesre helyezkedett bele a komoly várparancsnok dikciójába. Arany Sándor, mint Hegedűs hadnagy a kellemetlen szerepben jól megállta helyét. De a mellékszerepek ekessége ismét a két Bartusek fiú volt. Homonnay B. Antal, Sebestyén B. Pál adta. Az előbbi nem takarékoskodott ugyan a fortissimókkal, de senki sem haragudott érte, mikor olyan jó zűzen meg tudta kacagtatni a jó kedvével is, meg a szeretetreméltó játékaival is a közönséget. B. Pálnak egy néma szerep jutott s ebben is megmutatta, hogy talentuma van a játéklóval. Minden tulzás nélkül annyi józú humort vegyített ebbe a boldond szerepbe, hogy a nezők szinte elfeledtek, hogy más is van a színpadon, csak rája néztek, csak az ő boldond mokám, kiszámítottan esetlen mozdulatain, kacagató mimikáján mulattak. Igazi Mariskát a káplár szerepeért, illetoleg a bátor, vitézi játékért kell megdicsérni. A többieknek kisebb szerep jutott. Hosszu volna őket névszerint megdicsérni, azért csak annyit mondunk, hogy semmit nem romlottak, s nagy számúkkal mindent jól egészítettek ki. A kosztümöket, valamint az ügyes rendezést is teljes dicséret illeti. Leginkább azonban a Déli Vasutak derek zenekarát, a mely ugyancsak kitett magáért itt is megmutalva, hogy a hol szépről, jóról, valamely nemes eszme okos pártolásáról van szó, a Déli Vasut derek munkasait mindig ott látjuk. Szívüő örülünk, hogy nem hűköznapi emberek és nem napszamosok Székesfehérvár társadalmi életében.

— **Bioscop a Vásártéren.** A Narten-féle Bioscop vasárnap kezdte meg előadásait a Vásártéren felállított helyiségében. A Bioscop tanulságos és élethű képei tiszták és a szemet legkevésbé romtják. A Bioscop megtekintését ajánljuk a nagy közönség figyelmébe.

— **Ujabb sztrájk.** Az ősz-utcai Práger-féle cipőfelsőrezs-gyár munkasai ma reggel sztrájkba léptek. A munkások béremelést követelnek. Rec István rendőrfőkapitány mint az elsőfoku iparhatóság elnöke a bekéltető tárgyalást holnapra tüzte ki.

— **Öngyilkos káihásegged.** Tegnap délután 4 óra tájban a Hosszusétatér egyik padján állott halántékkal holtan találták a járókelők Weisz János Ősz-utcai kályhámester segédjét Linek Edét. A 20 éves öngyilkos szerelmi bánatában követte el tettét. Megelőzőleg egész éjjel mulatott, majd reggel hízamenne magához vette zseboráját és gyűrűjét és ezeket elázogositotta. Az így szerzett pénzen vásárolta a revolvert, amellyel életét kioltotta. A helyszínen megjelent Simon Sándor rendőrfőkapitány, dr. Bierbauer Viktor tisztifőorvos és Fűrész József rendőrbiztos már csak a halál beálltát konstataálhatták. Az öngyilkos hulláját beszállították a volt városi kórház halottas házába.

— **Csendélet az Ősz-utcában.** Véres verekedés volt vasárnap éjjel az Ősz-utcában. Előbb a 69-es katonák rendeztek egymás között utcai harcot, majd pedig Karger István kőművesegéd és Hirth Ferenc 69-es tizedes verekedtek össze. Karger Ichasította ellenfele jobb fülét, mire ez bajonettjával hasbaszurta Kargert. Ez utóbbit a Szent György kórházban, Hirth Ferencet pedig a csapatkórházban apólják. Mindkettő sérülése súlyos. Úgy a katonai hatóság, mint a rendőrség megindította az eljárást.

— **Verekedő fűszeres.** Steppán János Kigyóköz 4 sz. alatti lakos napszamos felesége jajiáltására szaladt ki a napokban az utcán. Wollner Antal fűszerkereskedő egy fadarabbal ültelte Steppánét. Steppán felesége védelmére kelt, mire Wollner a kezében levő ütleggel úgy elverte a napszámot, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Tolvaj csizmadia tanonc.** Trombitás Ödön cipészmeister Széchenyi-utca 14. szám alatti lakos régebbi idő óta tapasztalja, hogy a rakatárában felhalmozott cipőkészletét meglopják. Végre is a rendőrséghez fordult panaszalva. A megejtett nyomozás megállapította, hogy a tolvaj Vrabel János csizmadia tanonc, aki a házában lakó Jávorszky Kálmán csizmadia mesternél van alkalmazásban. Vrabel csak három pár cipő ellopását ismeri be, amelyeket falusi asszonyoknak adott el. Trombitás azt állítja, hogy kára körülbelül 10000 korona. A tolvaj csizmadia inast feljelentették a helybeli kir. ügyészségnél.

— **Cselédsztrájk Csalán.** Kégl György családi birtokán a cselédek sztrájkba léptek. Ma délelőtt a szolgabírói hivatalban jártak, ahol bejelentették a munka abbnahagyását. A cselédek béremelést követelnek.

— **Brutális korcsmáros.** Krausz Lajos fel sókirálysori korcsmáros szombaton este kidobta korcsmájából Tonamár János koldust, mert az nem tudta megfizetni adósságát. A 60 éven felüli ember az utca közvezetére esve lábát törte. Tonamár Jánost a mentők szállították a Szent-György kórházba. Krausz Lajos ellen, aki a koldusok bárcáját 18 krajcárban szokta bevenni és a visszaadásnál polgári hasznót is biztosít magának, úgy ezért, mint Tonamár bántalmazásáért megindult az eljárás.

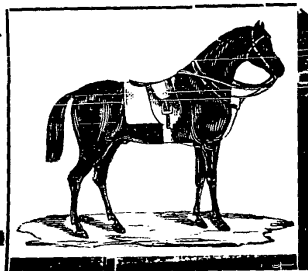
SZERKESZTŐI ÜZENET.

L. B. Nagyvárad. Ne mellőztessék agódní. Faludi Jr ur olyan mint a fecské. Ha eljön a tévase, ha érzi, hogy ragyog a napsugár vette matékun ugyan tasyon gyeren — nem tudjuk, hogy ott ónok felé is ilyen szomorú-e az idő, meggyogyol, mert természetéhez tartozik a vándorlás. Még e hűten a bájos kvóra fele vezet egy kedves, ingyélésre melto tarsaságot. A tenger, a milhoszi megdicsert, bájos, kedves tenger ikalomsaí mkor az ember a parttól nézi pedig meggyogyítja talan meg a beteg sziveket is, annál inkább pedig azokat, a kik a szavuk helyott a fejükket gondolkoznak. A vakonni utat tehát ne tessék félteni.

Gászler Kálmán
szíj- és nyereggyártó.

Székesfehérvár

Karl-ház, az igazságyügyi palotával szemben.



Készít minden e szakmába vágó munkákat, a legszebb kivitelben.

Pontos és gyors kiszolgálás.

Ugyanitt kapható kitünő börlack és finom ostor nyelek.

Ugyanitt egy fiu tanulóul felvétetik.

Rajz és szabászati iskolával egybekötött szalon megnyitás.

Teljes tisztelettel hozom becses tudomására a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy helyben, **Várkapu-utca 6. sz. a.** (Elite kávéház mellett) **szabászati és varró iskolával egybekötött divattermet nyitottam.** E célra megnyertem társnőül **Krischer Angela** urhölgy, budapesti **szaktanárnőt**, aki tapasztalatait több évi gyakorlat folytán budapesti elsőrangú iskolában és szabászati iskolájában, mint helyettes tanárnő szerezte. Előre is biztosítom, hogy legújabb **angol és francia női toilleket** legszebb kivitelben és szolid árak mellett teljes megelégedésre fogok készíteni. Egyszermind iskolámban a **tanítványok** rövid idő alatt egész önnálónan **rajzolnak és szabnak**, párizsi rendszer szerint — valamint a **modern fűző és kalapmodel készítést** is elsajátítják.

Teljes tisztelettel
Zsinkó István és Társa.



KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindenemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,

Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

VINICZAY GYÖRGY

— kutmester —
ÖREG-UTCA 2. SZÁM.

Elvállal ugy helyben, mint vidéken jó ivóvizet **kutak furását** jótállás mellett. **Kutak ásását, próbafurásokat** bármilyen mélységig. — **Szivattyu-állítást** bármily fajtát, **vízvezeték szerelést**, valamint **szivattyujavításokat** jutányos áron eszközöl.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri:

VINICZAY GYÖRGY kutmester
ÖREG-UTCA 2. SZÁM.

!! Szőlőkaró eladás!!

Seregélyes mellett (a bulhíni erdőn) 250.000 darab **akácfa szőlőkaró**

== eladó. ==

! Megtévesztésektől óvakodjunk !

A valódi természetes eredeti Málnási !

MÁLNÁSI Mária Forrás

természetes alkalikus sós savanyu-
vize páratlan hatású: a légző és
emésztő szervek hurutos bántalmai-
nál, a tüdőtuberculosis minden stá-
diumában. ○○○○○

!! Gyomorégést azonnal megszüntet !!

Egyedüli főraktár Székesfehérvárott:

PINKAS ZSIGMOND és FIAINÁL.

Hirdetéseink jutányos áron felvételnek a
kiadóhivatalban. Szt-István-tér 1.

KERESZTES ZSIGMOND

divat-, vászon- és posztóáruháza. Székesfehérvár, Városháztér.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
gyártmányaink székesfehérvári főraktára

Keresztes Zsigmond
cégnél van.

A nevezett cég már 15 éve bírja árunkat
bizományban raklárán, most újlag felhívjuk rá
a vevőközönség figyelmét és kérjük, hogy **férfi-
ruhakelme és posztó szükségletét** gyártmányaink-
ból szerezze be.

**Gácsi gyapjuszövet és finom
posztógyár.**

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy két elsőrangú magyar gyár, a

Gácsi gyapjuszövet és finom-posztógyár és a

Besztercebányai első magyar posztó és gyapjuáru gyár részvénytársaság

gyártmányainak helybeli főraktárát cégemnek adta át.

A gácsi gyár posztói, a besztercebányai pokrócai nemcsak hogy kiállják a versenyt a külföld legjobb hírt
gyártányaival, hanem úgy árba, mint minőségre nézve felül is mulják őket, úgy, hogy **hazai iparunk büszkeségei.**

A fentnevezett két gyáron kívül az összes jobbírú hazai gyárak áruát tartom, és kérem a tisztelt vevőkön-
séget, hogy szükségletét a **hazai ipar pártolása** céljából nálam fedezze.

Pontos, szolid és előzékeny kiszolgálást biztosítva, maradok

Kitünő tisztelettel

Keresztes Zsigmond.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.